

Pwyllgor Cyllid

Finance Committee

Bae Caerdydd / Cardiff Bay
Caerdydd / Cardiff CF99 1NA

Ann Jones AC, Cadeirydd y Pwyllgor CYPE
Christine Chapman AC, Cadeirydd y Pwyllgor
CELG

26 Mehefin 2014

William Graham AC, Cadeirydd y Pwyllgor E&B
Alun Ffred Jones AC, Cadeirydd y Pwyllgor E&S
David Rees AC, Cadeirydd y Pwyllgor HSC

Annwyl Gadeiryddion Pwyllgorau,

Yn ein cyfarfod ar 18 Mehefin, cytunodd y Pwyllgor Cyllid i ddatblygu ar ddull y llynedd o graffu ar gyllideb ddrafft Llywodraeth Cymru. Rwy'n ysgrifennu at holl gadeiryddion y pwyllgorau pwnc i rannu ein syniadau, ac i annog eich pwyllgor i ystyried sut y gall gyfrannu at gyflawni'r gwaith craffu mwyaf effeithiol o gynlluniau gwario'r Llywodraeth.

Ffocws y gyllideb

Byddwch yn cofio, wrth ymgymryd â'r gwaith o graffu ar y gyllideb ddrafft 2014-15, cytunodd pob pwyllgor i fabwysiadu dull cydgysylltiedig, sy'n seiliedig ar y perfformiad a'r canlyniadau sydd i'w cyflawni gyda'r adnoddau sydd ar gael, a'r blaenoriaethau a nodwyd gan y cyhoedd yn gyffredinol (sy'n seiliedig ar adborth o'n gwaith o ymgysylltu).

Roedd y dull hwn yn canolbwyntio ar y pedair egwyddor sy'n sail i waith craffu ariannol da: fforddiadwyedd, blaenoriaethu, gwerth am arian a phroses y gyllideb. Defnyddiwyd yr egwyddorion hyn fel sail ar gyfer pob briff, sesiwn dystiolaeth ac adroddiad y pwyllgorau. Mae'r nodyn isod yn ein hatgoffa beth yw'r egwyddorion:

- **Fforddiadwyedd** - y darlun cyfan o gyfanswm y refeniw a'r gwariant, ac a oes cydbwysedd priodol rhyngddynt;
- **Blaenoriaethu** - a ellir cyfiawnhau'r modd y rhennir dyraniadau rhwng gwahanol sectorau/rhaglenni ac a ydynt yn ystyrion; a,
- **Gwerth am arian** - yn ei hanfod, a yw cyrff cyhoeddus yn gwario eu dyraniadau yn dda - yn ddarbodus, effeithlon ac yn effeithiol (h.y.) canlyniadau; a

- **Phroses y gyllideb** – a yw'n effeithiol ac yn hygyrch ac a oes integreiddio rhwng gwaith cynllunio corfforaethol a gwasanaethau a rheolaeth ariannol a pherfformiad.

Efallai y byddwch hefyd yn cofio, y llynedd fe wnaethom annog y Pwyllgor i ystyried gwariant ataliol. Eleni rydym yn eich annog i ganolbwyntio ar atal. Mae Llywodraeth Cymru wedi cael blwyddyn i ystyried sut i ymateb i geisiadau gan bwyllgorau am wybodaeth yn ymwneud â gwariant ataliol. Gall gwaith craffu ar wariant ataliol hefyd gael ei gysylltu â'r canlyniadau y disgwylir eu cyflawni, a sut y caiff y rhain eu mesur/monitro.

Efallai y bydd y Pwyllgor am nodi fod Llywodraeth Cymru wedi diweddarau ei [Adroddiad Cynnydd ar y Rhaglen Lywodraethu](#) yn ddiweddar. Er y bydd gan y pwyllgorau eu meysydd blaenoriaeth eu hunain i'w hystyried yn ystod y gwaith o graffu ar y gyllideb, efallai y bydd yn ddefnyddiol pe baech yn ystyried y meysydd a nodir isod. Mae'r Pwyllgor Cyllid yn awgrymu bod pwyllgorau polisi yn ystyried cynnwys ffocws eu gwaith craffu, ar ba mor effeithiol fu Llywodraeth Cymru o ran hwyluso'r gwaith o olrhain dyraniadau i raglenni, cynnyrch a mesur canlyniadau o ran darbodusrwydd, effeithlonrwydd ac effeithiolrwydd.

Yn olaf, dylai'r gwaith o graffu ar y gyllideb sicrhau bod y Gymraeg, cydraddoldeb, cynaliadwyedd a hawliau plant yn cael eu prif-ffrydio i'r gwaith. Mae Mesur Hawliau Plant a Phobl Ifanc (Cymru) 2011 yn gosod dyletswydd ar Weinidogion Cymru i roi sylw dyledus i Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn. Mae'r ddyletswydd hon wedi bod yn gymwys mewn cysylltiad â datblygu neu newid deddfwriaeth neu bolisi ers mis Mai 2012, ond fe'i hystynnwyd ym mis Mai 2014 i gynnwys pob swyddogaeth weinidogaethol.

Ymgynghori cyn y cyllideb

Bydd y Pwyllgor Cyllid yn cynnal ymgynghoriad ar broses y gyllideb dros yr haf. Y llynedd, cawsom ymatebion gwybodus i'r ymgynghoriad a gynhaliwyd cyn y gyllideb, ac eto byddwn yn gofyn i randdeiliaid am eu barn *cyn* bod y Cynulliad yn dychwelyd yn yr hydref.

Ymgysylltu â rhanddeiliaid

Yn y gorffennol, gwelsom fod y gwaith a wnaed gan rai pwyllgorau polisi mewn perthynas ag ymgysylltu â rhanddeiliaid am bynciau penodol, yn ddefnyddiol iawn, ac rydym wedi defnyddio'r adborth o'r digwyddiadau hyn i lunio ein cwestiynau a'n hargymhellion o ran y gyllideb ddrafft. Hoffem annog yr holl bwyllgorau i ystyried beth yw'r ffordd orau o ymgysylltu â'u rhanddeiliaid fel rhan o'r broses. Mae'n bosibl y byddwch am nodi hefyd, yn dilyn y gwaith o graffu ar y gyllideb y llynedd, gwnaethpwyd yr argymhelliad a ganlyn:

Dylai pwyllgorau'r Cynulliad Cenedlaethol barhau i ddefnyddio dulliau arloesol o gynnwys llais y cyhoedd yn y gwaith o graffu ar y gyllideb. Dylent ystyried beth yw'r ffordd orau o gynnwys llais y cyhoedd ar gyfer cylch y gyllideb y flwyddyn nesaf. Gall hyn gynnwys mwy o ddefnydd o'r cyfryngau cymdeithasol a/neu weithio fel rhan o'r ymdrech i ymgysylltu'n ehangach â phobl ifanc.

Amserlen

Ar hyn o bryd rydym yn aros am gyhoeddi dyddiad y gyllideb ddrafft, ond gwyddoch o bosibl fod y Gweinidog Llywodraeth Leol a Busnes y Llywodraeth wedi nodi y bydd yn barod i ganiatáu wythnos o amser ychwanegol ar gyfer craffu ar y gyllideb ddrafft. Gobeithio y bydd yr wythnos ychwanegol hon yn rhoi amser i bwyllgorau pwnc gyflwyno adroddiad mewn da bryd i ni allu ystyried eich argymhellion pan fyddwn yn drafftio ein hadroddiad. Gan nad yw dyddiad y gyllideb ar gael eto, rwyf wedi gofyn i Glerc y Pwyllgor Cyllid roi gwybod i glercod y pwyllgorau pwnc perthnasol pan fydd y dyddiad ar gael, a byddai'n ddefnyddiol pe bai modd i chi gyflwyno eich adroddiad cyn y dyddiad y trefnwyd i'r Gweinidog ymddangos gerbron y Pwyllgor Cyllid (sydd i'w gadarnhau pan gyhoeddir dyddiad y gyllideb).

Yn olaf, awgrymwyd y byddai rhai Cadeiryddion yn ei gweld yn ddefnyddiol pe cynhelid cyfarfod rhwng yr holl gadeiryddion pwyllgor, lle y gallem drafod y dull gweithredu o ran craffu ar y gyllideb a sut y mae modd i ni sicrhau bod gennym ddull cyson a chydlynol eleni. Gallai'r cyfarfod hwn hefyd fod yn ddefnyddiol i sicrhau bod cydgysylltiad rhwng y pwyllgorau i sicrhau bod cytundeb o ran pa feysydd portffolio a gaiff eu cynnwys yn y gwaith o graffu, fel cyfrifoldebau'r Prif Weinidog mewn perthynas â'r Gymraeg a staffio'r gwasanaeth sifil. Os credwch y byddai hyn yn ddefnyddiol, rhowch wybod i Glerc y Pwyllgor Cyllid, a byddwn yn trefnu'r cyfarfod.

Os oes gennych gwestiynau ar unrhyw agwedd ar broses y gyllideb ddrafft, mae croeso i chi gysylltu â mi neu â Bethan Davies, Clerc y Pwyllgor Cyllid, 02920 89 8120, Bethan.Davies@Wales.gov.uk.

Yn gywir,

Jocelyn Davies AC
Cadeirydd y Pwyllgor